

Protocol

Insectenbeten

Anamnese (subjectief)

Algemene vragen Wat, waar, hoe, wanneer en waarom?	• Waar bent u gestoken of gebeten? • Hoe vaak bent u gestoken? • Wat zijn uw klachten? • Wanneer ontstonden uw klachten? • Is er verandering van de klachten?
Specifieke vragen	• Weet u welk insect het was? • Zijn er reacties geweest bij eerdere insectensteken of -beten? Zo ja, wat voor reacties? • Is de angel al verwijderd? • Heeft u huisdieren? • Wat heeft u er zelf al aangedaan?
Hulpvraag patiënt	• Wat is voor u de reden van het contact?
Voorgeschiedenis	• Heeft u eerder anafylactische reacties gehad?
Medicatie	• Gebruikt u medicijnen voor allergieën?
Allergieën	• Bent u allergisch voor bijen, wespen of hommels? • Bent u allergisch voor pijnmedicatie?

Onderzoek (objectief)

Inspectie patiënt ABCDE-check	• Bij een lokale huidreactie: beperk het lichamelijk onderzoek tot inspectie van de huid. • Bij een systemische reactie kunnen problemen verwacht worden in de A, B, C, D en E. Wees extra alert op tekenen van algemeen ziek-zijn (bloeddruk, pols, temperatuur) en kortademigheid (saturatie, ademhalingsfrequentie, hoorbare ademhaling).
Controles	• Er zijn alleen controles nodig bij verdenking op een systemische reactie.
Lichamelijk onderzoek	Onderzoek van de huid • Locatie op het lichaam • Grootte en aantal huidlaesies • Vorm van de huidlaesie • Begrenzing van de huidlaesie • Kleur

Evaluatie

Werkdiagnose	• Normale lokale huidreactie na een insectenbeet: binnen enkele uren na de beet een hevig jeukende of pijnlijke, rode huiduitslag te zien is.
Differentiaaldiagnose	• Anafylaxie: klachten die sneller optreden of verspreiden over het lichaam. Daarbij komen klachten als benauwdheid, misselijkheid, braken, algehele malaise of slikproblemen. Direct handelen is noodzakelijk.
ICPC-code	• S12 - Beet/steek insect

Plan

Overleg met de huisarts

- ABCDE-problemen
 - Steek/beet in de mondholte of op de tong
 - Steek/beet door een insect waarop de patiënt in het verleden overgevoelig heeft gereageerd
 - Teken van anafylaxie
-

Behandeling

- Niet-medicamenteus
- Lokale behandeling
- Medicamenteus
- Pijnmedicatie
 - Lokale middelen
 - Antihistaminicum
-

Informatie voor de patiënt

- Beantwoord de hulpvraag van de patiënt.
 - Leg uit dat een lokale reactie hinderlijk maar ongevaarlijk is.
 - Preventieve adviezen: gebruik horren en een klamboe in de slaapkamer bij muggen, ontvlooi huisdieren, draag beschermende kleding, gebruik insectenwerende spray, lucht en was beddengoed, sla niet naar insecten.
 - Verwijs de patiënt voor meer informatie over insectenbeten naar thuisarts.nl.
 - Indien gewenst kan de patiënt paracetamol gebruiken tegen de pijn. Adviseer een NSAID indien dit onvoldoende helpt.
-

Controle/vervolg

- Bij een lokale reactie is controle niet noodzakelijk.
 - Laat de patiënt bij een uitgebreide lokale reactie eventueel na vier tot vijf dagen beoordelen door de huisarts.
-

Vangnetadviezen

- Adviseer de patiënt om contact op te nemen bij uitbreiding van de roodheid, pijn, zwelling of koorts.
-

Dit protocol is gebaseerd op NHG-Behandelrichtlijn Urticaria en angio-oedeem, juni 2026.